

QUẢNG NINH

TIỀM NĂNG VÀ TRIỂN VỌNG

LÊ BÁ CHƯƠNG

Huyện Quảng Ninh có diện tích tự nhiên gần 1.191km², phía Bắc giáp thành phố Đồng Hới và huyện Bố Trạch, phía Nam giáp huyện Lệ Thủy, phía Đông giáp biển Đông theo bãi cát vàng dài gần 20km, phía Tây giáp nước bạn Lào, ngăn cách bởi dải Trường Sơn dài trên 30km. Do cấu tạo địa chất có nhiều đặc điểm thuận lợi, những khối đá magma cao trên 1.000m dọc theo dãy Trường Sơn, tạo cho địa hình thấp dần về phía Đông, liên tiếp những đồi bát úp thoải thoải, hầu hết là đá phiến sét phong hóa, đá, đá cát kết. Diện tích đồi núi chiếm khoảng 80%, còn lại là đầm phá,

đồng bằng và cát vàng ven biển. Dãi cát vàng ven biển 1 nguồn gốc tạo thành gió biển, hình thành con đê chắn sóng khổng lồ, vững chãi đem lại thuận lợi cho nông nghiệp Quảng Ninh thêm thế mạnh. Với đặc điểm địa chất nói trên đã tạo cho mảnh đất này phong phú về khoáng sản. Các mỏ khoáng sản chủ yếu như đá vôi, đá phiến sét, sắt latirit làm phụ gia cho ngành công nghiệp sản xuất xi măng. Ngoài ra, còn có các mỏ sét gạch ngói cát cuội sỏi, đá xây dựng... Đây là nguồn tiềm năng tương đối lớn, tương lai sẽ tạo cho Quảng Ninh một bước phát triển toàn diện về mọi mặt, tương xứng với tiềm năng sẵn có của địa phương.

- Đá vôi: Diện tích phân bố đá vôi rất rộng lớn, từ lên Áng Sơn chạy về Rào Đá, Rào Trù, lên Bến Tiêm, đến cả xã Trường Sơn sát biên giới Việt Lào, với diện tích hàng trăm km² trong đó có những mỏ đã được thăm dò tìm kiếm đánh giá như lên Áng Sơn, Rào Đá, Rào Trù, Bến Tiêm, trữ lượng lên đến vài chục triệu tấn, những khối còn lại tài nguyên dự báo hàng nghìn triệu tấn, đolômit làm phụ gia cho luyện thép, 15 triệu tấn. Đá vôi, ở đây đảm bảo chất lượng làm xi măng với hàm lượng CaO đạt 52%, điều kiện khai thác hết sức thuận lợi gần đường sông, đường bộ và đường thủy, đường sắt đi qua (trong điều kiện cho

phép khai thác theo quy định). Đây là một thế mạnh về khai thác nguyên liệu, xây dựng các nhà máy xi măng công suất lớn cho tương lai.

- Đá phiến sét làm phụ gia cho xi măng. Trừ những khối đá magma đá vôi, toàn bộ những đồi bát úp Đông Tây dọc theo đường mòn Hồ Chí Minh trong phạm vi địa giới của huyện là đá phiến sét, thỉnh thoảng có những đồi đá cát kết làm đá xây dựng. Diện tích đá phiến sét đảm bảo chất lượng làm phụ gia xi măng đã thăm dò như mỏ đá phía Tây Nam xã Vạn Ninh, mỏ phía Tây Nam cách nhà máy xi măng Áng Sơn 1km hai mỏ này trữ lượng lên đến hàng trăm triệu tấn, hàm lượng S_1O_2 xấp xỉ 70%, phân bố trên các đồi thoải thoải rất thuận lợi cho việc khai thác.

- Sắt làm phụ gia cho xi măng:

Sắt li mô nằm trên dãy đồi cao 15-20m, phía Tây Nam xã Vạn Ninh trong đồi phong hóa của đất phiến sét, bột kết thuộc trầm tích hệ tầng Tân Lâm đối phong hóa dày khoảng 10m, diện tích tập trung khoảng 600m² với chiều dài 200m theo hướng Bắc Nam, chiều rộng khoảng 30m, chiều sâu chứa limonit dạng tảng, cục lớn trên 10m dạng keo xỉ sắt đôi nơi dạng tổ ong, màu nâu đen ám chì. Quặng được thành tạo do quá trình kết von oxit, từ sự phong hóa của đá giàu oxit như đá phiến sét, đá bột kết màu nâu tím. Hàm lượng sắt trung bình trong quặng limonits 46,85%, trữ lượng khoảng 20.000 tấn. Ngoài ra còn có mỏ sắt latirít

làm phụ gia xi măng với trữ lượng khá lớn chưa được đánh giá.

- Cát, cuội, sỏi: phân bố dọc theo sông Long Đại thuộc xã Trường Xuân, chiều dài từ làng Kim Sen đến thác Cạn, hàng năm lượng cát sạn từ các khối đá mẹ bị phong hóa theo các dòng suối đưa về sông, tích tụ lại những nơi có điều kiện như đã nói trên đây cũng là nguồn tài nguyên vô tận, nhưng phải có biện pháp kế hoạch khai thác khoa học để nhằm bảo vệ môi trường không làm ảnh hưởng đến địa hình, điều kiện tự nhiên.

- Cát xây dựng hạt mịn trữ lượng khá lớn ở khe Châu Thủy thuộc xã Võ Ninh, ở Mỹ Trung thuộc xã Gia Ninh, loại cát này sạch đẹp, có hạt đảm bảo tiêu chuẩn để xây dựng các công trình kiên cố.

Dọc đường mòn Hồ Chí Minh, phía Tây của huyện Quảng Ninh, các đồi đá phiến sét phân bố giáp với đồng bằng, đây là vùng đồi rất thuận lợi cho việc trồng các loại cây công nghiệp. Vì vậy nên nghiên cứu chuyên đồi các loại cây trồng đảm bảo thêm về lợi ích kinh tế đồng thời tăng thêm diện tích che phủ rừng. Đây là điều kiện hết sức cần thiết.

Đặc biệt vùng đá phiến sét phân bố phía Tây của thị trấn Quán Hàu nằm trong địa phận của xã Lương Ninh và Vĩnh Ninh, diện tích trên 250ha, trong đó, giành riêng cho khu làng nghề vôi ha. Vùng này được Ủy ban nhân dân huyện quy hoạch cho khu công nghiệp, khu vực này nền đất vững chắc, cấu tạo bởi các loại đá

phiến sét phong hóa, đá tổ ong, đảm bảo cho việc xây dựng các công trình kiên cố và nhà cao tầng. Mặt khác, hệ thống giao thông đường bộ đường sắt rất thuận lợi, nước dưới đất đảm bảo phục vụ cho khu công nghiệp. Bên cạnh đó hồ thủy lợi Trước Trâu hoàn thành với dung tích chứa 8,21 triệu m³ phục vụ tưới cho Lương, Vĩnh, thị trấn Quán Hàu, một phần của thành phố Đồng Hới, còn thoải mái để phục vụ thêm cho khu công nghiệp sau khi đã có các nhà đầu tư thực thi các dự án.

Dãi cát vàng ven biển từ ranh giới giáp xã Bảo Ninh kéo dài đến giáp xã Hồng Thủy chiều dài trên 20km, chiều rộng trung bình trên 3km với diện tích gần 70km², đây là một tiềm năng lớn chưa sử dụng hết. Một phần lớn diện tích đang giao cho lâm trường Nam Quảng Bình quản lý, phần còn lại chủ yếu trồng cây phi lao chống cát, dạng phi lao hiện nay phát triển chậm, màu xanh che phủ quá ít so với diện tích các xã Võ Ninh, Gia Ninh, Hải Ninh quản lý. Để phát triển tiềm năng của diện tích dãi cát cần phải quan tâm lập dự án xây dựng hệ thống đường giao thông ngang dọc trên cát, tạo điều kiện cho người và các loại xe cơ giới hoạt động. Khi đã có hệ thống giao thông, các tập thể, các hộ gia đình mới có đầy đủ cơ sở điều kiện để xin phép chính quyền địa phương làm các thủ tục liên quan để xây dựng các trang trại, thay đổi cây trồng vật nuôi, chắc chắn sẽ đem lại hiệu quả

kinh tế lớn. Thực tế hiện nay đã có một số trang trại trên cát thành công làm ăn có hiệu quả.

-Phá Hạc Hải: Với diện tích trên 7.000ha nằm giữa cánh đồng của hai huyện Quảng Ninh, Lệ Thủy. Đây là vùng sinh thái đặc biệt của nhân dân quanh vùng, tác dụng tốt đến phát triển tiềm năng của cây lúa. Ở đây đồng nước mênh mông, nguồn thủy sản, cá tôm nhiều vô kể, xung quanh phá những nơi mực nước phù hợp thì trồng lúa, năng suất rất cao, còn lại chưa phát huy hết diện tích. Sau khi hai tuyến đê đôi bờ sông Kiến Giang làm xong, khoanh lại bờ vùng bờ thửa, xây dựng dự án nuôi trồng thủy sản chắc chắn nguồn lợi ở đây sẽ tạo cho Quảng Ninh thêm thế mạnh đặc biệt.

Ngoài ra, Quảng Ninh còn là địa phương được mệnh danh là nhì hai huyện bởi ở đây chúng ta còn bắt gặp nhiều cánh đồng bát ngát. Đặc biệt từ đầu năm 2010, nông dân Quảng Ninh được đón nguồn nước sản xuất từ công trình thủy lợi hồ chứa nước Rào Đá. Niềm mong ước từ bao đời nay của người dân Quảng Ninh là đưa nguồn nước thượng nguồn từ phía Đông Trường Sơn đổ về những cánh đồng trù phú đã trở thành hiện thực, báo hiệu một sức sống mới, một nội lực mới để phát triển kinh tế không chỉ trên lĩnh vực sản xuất cây lúa mà nó sẽ là động lực để Quảng Ninh thúc đẩy phát triển kinh tế vùng phía Tây của huyện. Từ công trình thủy lợi hồ chứa nước Rào Đá, nối liên tuyến đường Hồ Chí Minh đến với di

tích danh thắng núi Thần Đinh thuộc địa phận xã miền núi Trường Xuân. Ở độ cao 342m, Núi Thần Đinh hùng vĩ, trường tồn cùng với thời gian đã chứng kiến sự đổi thay từng ngày, từng giờ của quê hương Quảng Ninh. Ở đó, chúng ta có thể tinh tâm để ngắm nhìn quê hương Quảng Ninh xinh đẹp với những cánh đồng trù phú và hệ thống đường Hồ Chí Minh huyền thoại dẫn chúng ta vượt sông Kiến Giang và Nhật Lệ lên với cầu Long Đại - một địa danh đã đi vào lịch sử oanh liệt của dân tộc ta trong chống Mỹ cứu nước, giờ đây đã thông tuyến bằng chiếc cầu bê tông cốt thép vĩnh cửu, minh chứng cho sức sống mãnh liệt và tinh thần quyết chiến, quyết thắng của người dân Quảng Ninh trong xây dựng quê hương, đất nước. Tiếp đó, lại hành trình về thăm đền thờ Lê Thành hầu Nguyễn Hữu Cảnh ở xã Vạn Ninh, đi tiếp về phía Đông ra biển Hải Ninh, một bãi biển đầy hoang sơ, sạch đẹp, nước biển trong xanh hiếm có, rồi thư giãn, thưởng thức các món ăn đặc sản ở vùng này như tôm hùm, mực, ghê, ngao, cá, hương vị tuyệt vời ngon miệng hơn nơi khác.

Có địa phương nào trên mảnh đất Quảng Bình lại hội đủ nét văn hoá phong phú chiếm giữ Tứ danh hương “Văn, Võ, Cổ, Kim” trong Bát danh hương của tỉnh. Từ truyền thống văn hoá đã hun đúc nên ở vùng đất này nhiều địa linh nhân kiệt: Đầu Mâu vi bút, Hạc Hải vi nghiên, Trường Sa

vi bản. Quê hương Quảng Ninh tự hào là vùng đất sinh ra và nuôi dưỡng Lê Thành hầu Nguyễn Hữu Cảnh - người đi mở cõi phương Nam, hay Đại thần Hoàng Kế Viêm với chiến công hai lần đánh thắng giặc Pháp trên đất Hà Thành. Truyền thống văn hoá và niềm kiêu hãnh về vùng đất anh hùng đã tạo cho Quảng Ninh một nền móng vững chắc trong quá trình chiến đấu, xây dựng và trưởng thành. Quảng Ninh hôm nay đang phát huy có hiệu quả tiềm năng, thế mạnh của địa phương để xây dựng quê hương đẹp về bản sắc văn hóa, giàu về tiềm năng kinh tế...

Quảng Ninh là một huyện được thiên nhiên ban tặng cho đầy đủ các yếu tố, sông núi, đồng bằng, đầm phá, dải cát vàng bên bờ biển mênh mông, khoáng sản, đặc biệt thuộc nhóm vật liệu xây dựng là thế mạnh hiếm có. Với tiềm năng đó chắc chắn từ đây về sau với lực lượng đội ngũ cán bộ trẻ, có trình độ học vấn vừa được kiện toàn sau Đại hội Đại biểu Đảng bộ huyện lần thứ XXIII sẽ thực hiện tốt Nghị quyết đã đề ra: tăng tỷ trọng công nghiệp trong cơ cấu kinh tế 40% là hoàn toàn đúng đắn, có cơ sở. Mặt khác, Quảng Ninh có địa hình vị trí hết sức thuận lợi, bê tông hóa đường nông thôn hoàn chỉnh, hệ thống giao thông đường bộ, đường sắt đường thủy liên hoàn, đây là nền tảng, là cơ sở để phát triển ngành công nghiệp của huyện nhà trong tương lai.

L.B.C